

OKRESNÁ PROKURATÚRA RIMAVSKÁ SOBOTA
Jesenského 1, 979 80 Rimavská Sobota 1

Číslo: 1 Pv 443/22/6609-8
EEČ: 2-49-211-2023

Rimavská Sobota 06.02.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

adresa na doručovanie písomností: XXXXX

povolanie: nezamestnaná

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1 Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v dobe od dňa 31.10.2022 do 10.11.2022 aj napriek písomnej výzve zo dňa 28.09.2022, na vypratanie nehnuteľnosti rodinného domu súpisné číslo č. 61 v k.ú. XXXXX postaveného na parcele č. 491/11 zapísaného na Okresnom úrade XXXXX Katastrálnom odbore na LV. č. 185, ktorú prebrala do vlastných rúk dňa 04.10.2022, prostredníctvom Slovenskej pošty, pričom túto nehnuteľnosť naďalej užívala a to aj napriek tomu, že výlučným vlastníkom je na základe listiny číslo Z 4210/2022 - Návrhu na vrátenie daru v prospech XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX č. 150, okres XXXXX, ktorému tým bránila uplatňovať jeho vlastnícke práva k predmetnej nehnuteľnosti,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru vo Veľkom Blhu (ďalej len "*poverený príslušník*") sp. zn. ORP-602/VB-RS-2022 zo dňa 02.12.2022 došlo k začatiu trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku k vzneseniu obvinenia XXXXX, nar. XXXXX, pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené v predmetnom uznesení.

Dňa 03.02.2023 mi poverený príslušník predložil na vec sa vzťahujúci vyšetrovací spis spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku s poukazom na § 9 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku, nakoľko je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a tento bol vzatý späť.

Preskúmaním spisového materiálu a vyhodnotením dôkazov v ňom uvedených jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti som dospel k záveru, že skutok ako taký sa síce stal, avšak nie je trestným činom s poukazom na § 10 ods. 2 Trestného zákona a súčasne nie je dôvod na postúpenie veci a preto je odôvodnené voči obvinenej zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Podkladom pre začatie trestného stíhania bolo podanie trestného oznámenia splnomocnencom poškodeného XXXXX a to XXXXX, nar. 30.01.1978, z ktorého vyplýva, že disponuje generálnou plnou mocou na zastupovanie poškodeného. Z obsahu trestného oznámenia je zrejmé, že poškodený na základe predchádzajúceho prísľubu o starostlivosť daroval nehnuteľnosť a to rodinný dom v k.ú. XXXXX bližšie špecifikovaný v skutkovej vete tohto uznesenia obvinenej XXXXX. Keďže sa obvinená dostatočne nestarala o poškodeného, jednostranným prejavom vôle adresovaným Katastrálnemu odboru Okresného úradu XXXXX požiadal o vrátenie daru. Následne sa poškodený prostredníctvom advokáta obrátil na obvinenú, aby nehnuteľnosť vydala späť do užívania poškodeného a opustila ho, čo obvinená opakovane odmietla. Poškodený prostredníctvom advokáta adresoval obvinenej výzvu na vypratanie nehnuteľností zo dňa 28.09.2022, ktorú prevzala dňa 04.11.2022, v ktorej vyžadoval vypratanie nehnuteľnosti v lehote do 31.10.2022, pričom obvinená v predmetnom dome napriek tejto výzve naďalej zotrvala.

Zo zápisnice o výsluchu obvinenej zo dňa 23.01.2023 vyplýva, že sa necíti byť vinná zo skutku, ktorý sa jej kladie za vinu. Obvinená uvádza, že predmetný rodinný dom nadobudla darovacou zmluvou od poškodeného, kde on nemal žiadne doživotné právo bývania, no napriek tomu, že nemala povinnosť sa o neho starať, každý deň mu dávala jesť. O spätnom prevode nehnuteľnosti na poškodeného nemala žiadnu vedomosť, dozvedela sa o tom až z internetu pri prehliadaní katastra nehnuteľností v čase, keď bola predvolaná na výsluch. Obvinená je matkou ôsmich detí, poberá len rodičovský príspevok a rodinné prídavky. Vo vzťahu k poškodenému uvádza, že ho považovala za vlastného strýka, ktorého mali radi aj jej deti. Predmetný dom opustila dňa 30.11.2022 a v súčasnosti býva v Ubytovacom zariadení Ubyka v slobodárni v Hnúšti.

Zo zápisnice o výsluchu poškodeného XXXXX vyplýva, že je invalidným dôchodcom, pričom v predmetnom rodinnom dome žil od detstva a neskôr spolu so synovcom XXXXX a jeho družkou - obvinenou. Obvinená mu prisľúbila, že sa o neho postará a on jej za to pomôže s bývaním, kedy následne uzavreli darovaciu zmluvu,

ktorou previedol vlastníctvo rodinného domu na obvinenú. Zo starostlivosťou neskôr nebol spokojný a preto požiadal kamaráta XXXXX, aby sa o neho postaral a mohol sa k nemu nastahovať. Nakoľko je poškodený na invalidnom vozíku, splnomocnil XXXXX na všetky právne úkony a súčasne advokáta v Hnúšti, aby zabezpečil vrátenie daru a vypratanie nehnuteľnosti obvinenou. Mieni sa do predmetného rodinného domu presťahovať spolu s XXXXX, ktorý sa bude o neho starať. V závere poškodený uviedol, že nemá záujem, aby bola obvinená trestne stíhaná za to, že užívala predmetný dom a berie súhlas na trestné stíhanie späť. S obvinenou za uplynulé roky vychádzal veľmi dobre a jej deti má rád. Rodinný dom chce následne z vlastnej vôle prepísať na kamaráta XXXXX za jeho starostlivosť. Prístup do rodinného domu mu bol umožnený.

Z výsluchu svedka XXXXX - starostky Obce XXXXX, je zrejmé, že o celom probléme aktívne komunikovala s obvinenou, ako aj so splnomocnencom poškodeného, miestne ako aj rodinné pomery sú jej preto dobre známe. Uviedla, že obvinená bývala v rodinnom dome približne od roku 2017 spolu s druhom XXXXX, ktorý je synovcom poškodeného a s ich deťmi. Druh obvinenej XXXXX opustil spoločnú domácnosť podľa jej vedomostí už v predstihu pre vzájomné nezhody. Potvrdila darovanie nehnuteľnosti, ako aj spätný prevod na poškodeného, ktoré sledovala v súvislosti s povinnosťami správcu miestnej dane z nehnuteľností. Podľa jej vedomostí sa obvinená odsťahovala koncom mesiaca novembra roku 2022. Dňa 04.12.2022 sa následne na obecný úrad dostavil XXXXX spolu s plnomocenstvom za účelom odhlásenia trvalého pobytu obvinenej, jej bývalého druha XXXXX a ich spoločných detí.

Vyšetrovací spis ďalej obsahuje darovaciu zmluvu formou notárskej zápisnice, ktorou došlo k prevodu nehnuteľnosti v prospech obvinenej, komunikáciu splnomocneného advokáta a obvinenej ohľadne vrátenia daru, resp. vypratania rodinného domu, listinné dôkazy, ktorých pôvodcom je katastrálny odbor v súvislosti s vrátením daru a vykonania zmeny v evidencii v katastri nehnuteľností a ostatný spisový materiál.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9 Trestného zákona.

Podľa § 9 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný alebo bol vzatý späť.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania trestného činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona, kto protiprávne obsadí alebo užíva dom alebo byt iného alebo kto oprávnenej osobe v užívaní domu alebo bytu bráni, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Zo spisového materiálu mám jednoznačne za preukázaný prevod rodinného domu súpisné číslo 61 v k. ú. XXXXX z poškodeného v prospech obvinenej a súčasne je v spise zachytený aj jednostranný prejav poškodeného (darcu) v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka za účelom vrátenia daru, ku ktorému došlo doručením listu zo dňa 19.07.2022 (č.l. 68 vyšetrovacieho spisu), ktorý obvinená prevzala dňa 25.07.2022, evidenčne zapísaný do katastra nehnuteľností dňa 14.09.2022 oznámením Katastrálneho odboru Okresného úradu XXXXX zo dňa 14.08.2022 (č.l. 69 vyšetrovacieho spisu). Na základe predloženej dokumentácie príslušným katastrom nehnuteľností poukazujem na skutočnosť, že katastrálny odbor v záznamovom konaní o vrátenie daru bezdôvodne nekomunikoval s obvinenou a nedoručil jej ani na vedomie žiadnu listinu o vykonanej zmene v evidencii v katastri nehnuteľností napriek tomu, že týmto úkonom došlo k zásadnému zásahu do jej vlastníckeho práva a komunikoval výlučne s navrhovateľom a to splnomocneným advokátom poškodeného.

Ďalej listom zo dňa 28.09.2022 splnomocnený advokát poškodeného adresoval obvinenej oznámenie, že došlo k prevodu nehnuteľnosti späť na poškodeného a súčasne žiadal, aby obvinená vypratala dom najneskôr do 31.10.2022, pričom v prípade nevyhovenia výzve poškodený podá žalobu na vypratanie nehnuteľnosti na príslušný súd. Uvedený list prevzala obvinená dňa 04.10.2022.

V tejto súvislosti treba poukázať na dve zásadné skutočnosti. V prvom rade poukazujem na skutočnosť, že obvinená bezprostredne po doručení výzvy na vypratanie rodinného domu začala túto situáciu aktívne riešiť a požiadala Obec XXXXX o poskytnutie náhradného ubytovania. Aktívny prístup vo vyhľadávaní dočasného, resp. náhradného ubytovania potvrdzuje svedkyňa XXXXX - starostka obce. Tu treba vziať do úvahy aj osobu obvinenej, ktorá je nemajetnou, stará sa samostatne o mnohopočetnú rodinu maloletých detí a jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a rodinných prídavkov. Napriek danej finančnej situácii si v relatívne krátkom čase dokázala zaobstarať náhradné ubytovanie v slobodárni v Hnúšti. Súčasne poukazujem na výsluch poškodeného, z ktorého je zrejmé, že po dobu od vrátenia daru do vystaňovania sa obvinenou nevyhnutne nepotreboval predmetný dom pre vlastnú potrebu. Dobrovoľne opustil predmetný dom a rovnako dobrovoľne sa zdržiaval u kamaráta v Rimavskom Brezove, ktorý sa o neho stará dodnes, kde je aj prihlásený na trvalý pobyt.

Na druhej strane nemožno opomenúť civilnoprávny aspekt tejto veci a síce, že z komunikácie medzi splnomocneným advokátom poškodeného a obvinenej je zrejmé, že poškodený mienil v prípade neúspešnosti výzvy na vypratanie nehnuteľnosti adresovať príslušnému súdu žalobu na vypratanie nehnuteľnosti, k čomu však nedošlo z dôvodu dobrovoľného opustenia predmetného rodinného domu obvinenou. Tu poukazujem na jednu z hlavných zásad trestného konania *ultima ratio*, podľa ktorej ochrana trestnoprávnymi inštitútmi nastupuje ako krajný prostriedok ochrany práva až po vyčerpaní všetkých dostupných miernejších prostriedkov v rámci civilného práva, k čomu v danom prípade nedošlo. Obvinenej nemožno pričítať v jej neprospech skutočnosť, že k prejavu vôle poškodeného a súčasne darcu vrátiť dar došlo už dňa 25.07.2022, pričom od uvedeného obdobia až do podania trestného oznámenia poškodený, resp. jeho splnomocnený obhajca žalobu o vypratanie nehnuteľnosti nepodali. V súhrne možno konštatovať, že poškodený pristúpil k ochrane svojich práv využitím noriem trestného práva bez

predchádzajúceho využitia inštitútov civilného práva, ktoré majú v zmysle vyššie uvedenej základnej zásady trestného práva prednosť.

S prihliadnutím na vyššie uvedené okolnosti prípadu a skutočnosť, že obvinená sa podľa skutkovej vety mala protiprávneho konania dopúšťať desať kalendárnych dní s poukazom na § 10 ods. 2 Trestného zákona mám za to, že v predmetnej veci je potrebné aplikovať tzv. materiálny korektív a síce, že vzhľadom na spôsob vykonania činu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia, pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Uvedené je súčasne podporené okolnosťami prípadu, keď obvinená v minulosti užívala predmetnú nehnuteľnosť s vedomím a so súhlasom poškodeného ako rodinný príslušník, ba dokonca neskôr k nej nadobudla aj vlastnícke právo. Z pohľadu právnej teórie je zrejmé, že závažnejším protiprávnym konaním je obsadenie nehnuteľnosti, avšak v danej veci išlo nepochybne „len“ o protiprávne užívanie. Z dikcie § 218 ods. 1 Trestného zákona je síce zrejmé, že pre naplnenie skutkovej podstaty uvedeného prečinu postačuje už jeden deň protiprávneho užívania domu – znak dlhodobosti sa síce nevyžaduje, avšak mám za to, že v danom prípade išlo o relatívne krátke časové obdobie protiprávneho konania obvinenej.

Pri skúmaní podmienok možnosti postúpenia tejto veci na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu zisťujem, že § 26 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v aktuálnom znení poskytuje ochranu len vo vzťahu k bytom a nebytovým priestorom, čím je z jeho pôsobnosti vyňatý rodinný dom ako objekt chránený zákonom o priestupkoch a teda v predmetnej veci nie je daný dôvod na postúpenie.

Nad rámec odôvodnenia uvádzam, že návrhu povereného príslušníka na zastavenie trestného stíhania postupom podľa § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku som nevyhovel, nakoľko je podľa môjho názoru vo veci odôvodnený postup podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a tento je pre obvinenú v jej procesnom postavení priaznivejší.

Vzhľadom na vyššie uvedené som rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú môže podať obvineným poškodený a oznamovateľ v lehote do troch pracovných dní od jeho oznámenia u prokurátora Okresnej prokuratúry XXXXX. O sťažnosti bude rozhodovať prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Jaroslav Gregorec
prokurátor